

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. III. Se domi à Scholis feriatum, paterna vanitate & indulgentia, pravaque Societate, matre frustra dehortante, penitus corruptum fuisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

C A P. III.

Se domi à Scholis feriatum, paterna vanitate & indulgentia, pravâque Societate, matre frustra dehortante, penitus corruptum fuisse.

1. **E**T anno quidem illo intermissa erant studia mea, dum mihi reducto à Madauris (in qua vicina urbe, jam cœperam literaturæ, atque oratoriæ percipiendæ gratia, peregrinari) longinquioris apud Carthaginem peregrinationis sumptus præparabantur, animositate magis quam opibus patris, municipis Thagastensis admodum tenuis. Cui narro hæc? Neque enim tibi Deus meus, sed apud te narro hæc generi meo, generi humano: quantulacunque ex particula incidere potest in istas meas literas. Et ut quid hoc? ut videlicet ego, & quisquis hæc legit, cogitemus de quam profundo clamandum sit ad te. Et quid propius auribus tuis, si cor confitens & vita ex fide est? Quis enim hominum non extollebat laudibus tunc patrem meum, quod ultra vires rei familiaris suæ impenderet filio, quicquid etiam longe peregrinanti studiorum causa opus esset? Multorum enim civium longe opulentiorum nullum tale negotium pro liberis erat; cum interea non satageret idem pater, qualis crescerem tibi, aut quam castus essem: dummodo essem disertus, vel disertus potius à cultura tua Deus, qui es unus, verus & bonus Dominus agri tui, cordis mei.

2. Sed

2. Sed ubi sexto illo decimo anno, interposito ocio ex necessitate domestica, feriatu ab omni schola, cum parentibus esse coepi, excesserunt caput meum vepres libidinum: & nulla erat eradicans manus. Quinimo, ubi me ille pater in balneis vidit pubescentem, & inquieta indutum adolescentia, quasi jam ex hoc in nepotes gestiret, gaudens matri indicavit, a gaudens vinolentia (in qua te iste mundus oblitus est creatorem suum, & creaturam tuam pro te amavit) de vino invisibili perversæ atque inclinatæ in ima voluntatis suæ. Sed matris in pectore, jam inchoaveras templum tuum, & exordium sanctæ habitationis tuæ; nam ille adhuc catechumenus, & hoc recens erat. Itaque illa exilivit pia trepidatione ac tremore: & quamvis mihi nondum fidei, timuit tamen vias distortas, in quibus ambulat, qui ponunt ad te tergum & non faciem.

3. Hei mihi, & audeo dicere tacuisse te Deus meus, cum irem abs te longius? Itane, tu tacebas tunc mihi? Et cujus erant, nisi tua, verba illa per matrem meam, fidellem tuam: quæ cantasti in aures meas? Nec inde quicquam descendit in cor meum, ut facerem illud. Volebat enim illa, & secreto memini, ut monuerit cum sollicitudine ingenti, ne fornicarer; maximeque ne adulterarem cujusquam uxorem. Qui mihi monitus muliebres videbantur, quibus obtemperare erubescerem. Illi autem tui erant, & nesciebam: & te tacere putabam, atque illam loqui, per quam mihi tu non tacebas: & in illa contemnebaris à me, à me filio

C

ejus,

ejus, filio ancillæ tuæ, seruo tuo. Sed nesciebam; & præceps ibam, tanta cæcitate, ut inter coætaneos puderet me minoris decoris, quam audiebam eos jactantes flagitia sua: & tanto gloriantes magis, quanto magis turpes essent; & libebat facere non solum libidine facti, verum etiam laudis.

4. Quid dignum est vituperatione nisi vitium? Ego ne vituperarer, vitiosior fiebam: & ubi non supererat, quo admisso æquarer perditis, fingebam me fecisse, quod non feceram: ne viderer abjectior, quo eram innocentior, & ne vilior haberer, quo eram castior. Ecce, cum quibus comitibus iter agebam platearum Babylonæ, & volutabar in cœno ejus, tanquam in cinamomis & unguentis preciosis! Et in umbilico ejus, quò tenacius hærerem, calcabat me inimicus invisibilis; & seducebat me, quia ego seductilis eram. Non enim & illa (quam *de medio Babylonis* fugerat, sed ibat in caeteris ejus tardior) mater carnis meæ, sicut monuit me, pudicitiam ita curavit: quod de me à viro suo audierat, jamque pestilentiosum, & in posterum periculosum sentiebat, coërcere termino conjugalis affectus, si refecari ad vivum non poterat. Non curavit hoc, quia metus erat, ne impediretur spes mea compede uxoria, non spes illa, quam in te futuri seculi habebat mater; sed spes literarum, quas ut nossem, nimis volebat parens uterque. Ille, quia de te prope nihil cogitabat, de me autem inania; illa autem, quia non solum nullo detrimento, sed etiam nonnullo adjumento ad te adipiscendum, profutura æstimabat usitata illa studia

studia doctrinæ. Ita enim conjicio, recolens, ut possim mores parentum meorum. Relaxabantur etiam mihi ad ludendum habentæ, ultra temperamentum severitatis, in dissolutionem affectionum variarum: & in omnibus erat caligo intercludens mihi, Deus meus, serenitatem veritatis tuæ; & *prodibat tanquam ex adipe, iniquitas mea.*

Psal. 72. 6c

N O T Æ.

- a *Gaudens vinolentia, &c.*) significat per metaphoram inordinatum creaturarum amorem, quo peccatores ebrii sunt. Perversæ enim atque inclinatæ in ima, voluntatis delectatio, qua contra Dei leges rebus creatis inhæret, est vinum invisibile, cogitationes salutares opprimens.
- b *Iter agebam platearum Babylonie*) id est, ibam vias seculi ducentes ad interitum. Babylon enim significat confusionem, quia ibi *confusum est labium* Gen. 11. 9 *universa terra,* & secundum S. August. denotat *Societatem omnium impiorum, ab Oriente usque ad* In Psal. 26 *Occidentem,* sive mundum, qui recte hoc nomen sortitur, ob tantam errorum, peccatorum, miseriarum confusionem. S. August. in umbilico, sive medio ejus erat: mater vero, etsi jam de medio fugerat, adhuc tamen intra pomoeria vanitatis hærebat, inordinate desiderans filium in literis profectum.
- c *Et prodibat, tanquam ex adipe iniquitas mea*) intelligit per *adipem* S. David divitias, saturitatem, otium; hæc enim causa sunt, & occasio multarum iniquitatum, ut de Sodoma testatur Ezech. cap. 16. v. 49. & de seipso hinc S. Augustinus, qui ex saturitate & licentia domestica, ruit in varias iniquitates.

V S V S.

- X. Parentem Augustini multi imitantur, qui non laborant, quam filii sint casti, innocentes, Deo cari, sed hoc solum, ut fiant, non dico deserti, sed vani. Nec tam dolent filios corrumpi, quam si advertant eos virtutem impense studere. Unde cum metuunt, ne curam à terrenis ad cælestia

C 2

trans-

transferant, vitæ scelerumque licentiam illis permittunt, imo & obtrudunt: maluntque esse Christiani, filios mundi & carnis servos quam Christi.

2. Discant Adolescentes in parentum, superiorumque suorum monitis Deum agnoscere; monitis enim ad virtutem & emendationem divini sunt, non humani. Qui illos contemnunt, ut S. Augustinus admonitiones matris suæ, cum illo in vitiorum gurgitem prolabantur. Utinam vero cum illo resurgant!
3. Ecce gradus, quibus in libidinis & impietatis barathrum descendit Augustinus. I. Inordinatus amor ludendi lib. 1. cap. 10. II. Mendacia & fraudes, etsi pueriles. ibid. cap. 19. III. Lectio poetarum obscænorum. ibid. cap. 16. IV. Exempla hominum vanorum. ibid. cap. 18. V. Carnalis amicitia. lib. 2. cap. 2. VI. In patria otium ab omni Schola. hic. c. 3. VII. Parentis vanitas solum desiderantis ipsius eloquentiam, negligentis conscientiam. ibid. VIII. Contemptus monitorum maternorum. ibid. IX. Societas prava. ibid. X. Licentia ludendi & omnium affectionum. ibid. Caveat adolescens tum semper, tum maxime, dum domi est in Vacationibus, à solitis studiorum & virtutum exercitiis feriat, ne per hos gradus, velut scalas Gemonias sane gemitu dignas, in exitium devolvatur.
4. Agat Deo gratias, qui hos gradus exitii sui mature prævidit, vel cui Deus dedit parentes non minus æternæ, quam mortalis vitæ autores, aut alium salutis curatorem & custodem.

C A P. IV.

Furtum pomorum nullo bono suo, sola peccandi libidine, una cum sociis se patris visse.

1. **F**urtum certe punit lex tua Domine, & lex scripta in cordibus hominum, quam